

Çek-Kopar

1.
SINIF

OKU, ANLA, EĞLEN, ÖĞREN

Ali ÜNLÜ

1artıbir
yayınları

OKU, ANLA, EĞLEN, ÖĞREN

ALİ ÜNLÜ

ISBN:

978-605-71154-9-2

Kapak Tasarım:

İbrahim Güldağ

Baskı ve Cilt:

Tarcan Matbaacılık (Murat TARCAN)
İvedik Cad. 417/A Yenimahalle / ANKARA
Sertifika No: 47663

ENFA YAYINCILIK SAN. TİC. LTD. ŞTİ

Fevzi Çakmak Mahallesi 10770 Sokak No: 1/K • Karatay / KONYA

Tel: 0332 345 46 46 • Gsm: 0501 335 46 46

www.artibiryayinlari.com // artibiryayinevigmail.com

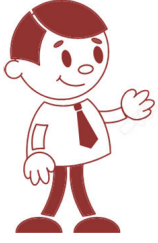
Yayıncı Sertifika No:

51650

Bu kitabın tüm yayın hakları ENFA YAYINCILIK SAN.TİC.LTD.ŞTİ'ne aittir. Kitaptaki özgün metin, soru, şekil ve resimlerin tamamının veya bir kısmının Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca yayınevi ve yazarının yazılı izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da başka bir şekilde çoğaltılması, yayımlanması ve dağıtılması yasaktır.

SUNUŞ

Değerli öğretmenlerimiz, sevgili öğrenciler;

Sizlerin de çok iyi bildiği gibi okuma, bireyin zihinsel gelişimine en büyük katkı sağlayan öğrenme biçimidir. Basit gibi görünen okuma süreci; görme, algılama, seslendirme, anlama, zihinde canlandırma gibi insan beyninin birçok işlevinin bir arada çalıştığı karmaşık bir süreçtir.

Okumak insana, düşünme, anlama, sorgulama, sorun çözme ve yeni bilgiler üretme becerisi kazandırır. Kazanılan bu beceriler, sadece okulda değil; hayatın her alanında başarılı olma şansını artıracı etkilere sahiptir. Bu yönüyle okumak çok önemlidir; ancak ne okunacağı, okunanın anlaşılması ve yorumlanması da ayrıca önemlidir.

Sevgili öğrencilerimizin güzel Türkçemizi doğru ve etkili kullanabilmeleri; milli, manevi, ahlaki, tarihi, kültürel ve sosyal değerlere önem veren bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlamak amacıyla; Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca belirlenen ilköğretim Türkçe dersi öğretim programı ve ilkelerine uygun olarak kaleme aldığımız bu kitabımızda;

Öğrencilerimizin ilgi ve dikkatini canlı tutacak, okumayı sevdirecek özgün masal, öykü ve hikayelere yer verilmiştir. Okuma parçaları yazılırken, kullanılan kelimelerin seviye uygunluğuna, konuların merak uyandırıcı ve motive edici olmasına, değerler eğitimi içermesine büyük bir özen gösterilmiştir. Resim ve görsellerle desteklenen okuma parçaları sonrasında, sınıf içi ve eğlenceli ev etkinlikleri ile okuma-anlama becerisinin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu bağlamda;

Kısa masal, öykü ve hikayelerle öğrencilerimizin okumayı sevmeleri, anlamaları, düşünmeleri, değerlerimizle tanışmaları, dillerini geliştirmeleri amaçlanmıştır;

“Doğru Yanıtı İşaretleyelim” başlıklı çoktan seçmeli deneme testleri ile; öğrencilerimizin okuduğunu anlama becerisinin ölçülmesi,

“Hangi Cümle Doğru Hangi Cümle Yanlış” başlıklı bölümde; düşünce ve yorum yeteneğinin gelişmesi, sebep-sonuç ilişkisi kurabilmesi, olayları sıralayabilmesi, sonuçları tahmin yeteneğinin gelişmesi,

“Bilgi Hazine” başlıklı bölümde; Türkçemiz ile ilgili önemli bilgilerin öğrenilmesi,

“Kelime Oyunları” başlıklı bölümde; okuma parçalarında yer alan kelime ve cümlelerin eğlenceli kullanımı sayesinde kelime dağarcığının geliştirilmesi,

“Bul, Çöz, Eğlen” başlıklı bölümde ise görsellerden yararlanarak söz varlığının geliştirilmesi, parça-bütün ilişkisinin kurulması, yorumlama, konuyu kavrama kazanımlarının elde edilmesi amaçlanmıştır.

Eserimizin tüm öğrencilerimize faydalı olması dileğiyle.

Ali ÜNLÜ

KALEM İLE KAĞIT (1)

Bundan çok çok eski zaman önce **kırmızı** bir kalem ile **sarı** bir kağıt arkadaş olmuş. İkisi de birbirlerini çok seviyorlarmış. Kalem ne yazacağını bilemediği için kağıdın üzeri bomboşmuş. Bu duruma kalem ile kağıt çok üzülüyormuş. Günlerce düşünmüşler; ama mutsuzluklarına bir çare bulamamışlar.

Güneşli bir yaz günü gökyüzünde bir uçan balon belirmiş. Balon, yavaş yavaş süzülerek yere konmuş. Balondan ilk önce **A**, sonra **B**, daha sonra **C**, en sonunda da **Z** harfi inmiş. **A** harfi, arkadaşlarıyla birlikte kalem ile kağıdın yanına gelmiş. Gülümseyerek:

— Merhaba kalem ve kağıt kardeş! demiş. Benim adım **A** harfi. Bunlar da arkadaşlarım, diyerek tüm arkadaşlarını tanıştırmış. Kırmızı Kalem ile Sarı Kağıt, ilk defa gördükleri 29 harf ile böylece tanışmış.

DOĞRU YANITI İŞARETLEYELİM

- 1) Okuma parçasındaki ka-
lemin rengi nedir?
A) Yeşil
B) Sarı
C) Kırmızı
- 2) Okuma parçasındaki kağı-
dın rengi nedir?
A) Sarı
B) Kırmızı
C) Yeşil
- 3) Uçan balon yere nasıl in-
miş?
A) Yavaş
B) Hızlı
C) Çok hızlı
- 4) Uçan balondan ilk önce
kim inmiş?
A) Z harfi
B) A harfi
C) K harfi
- 5) Uçan balondan en son kim
inmiş?
A) B harfi
B) Z harfi
C) A harfi
- 6) A harfi, arkadaşlarını kim-
lerle tanıştırmış?
A) Tilki ve tavşanla
B) Ahmet ve Yeşim'le
C) Kağıt ve kalemle
- 7) A harfi, arkadaşları ile
birlikte toplam kaç harf-
miş?
A) 29
B) 27
C) 30
- 8) Kalem ile kağıt ne zaman
arkadaş olmuş?
A) Bir ay önce
B) Bir yıl önce
C) Çok eski zaman önce

HANGİ CÜMLE DOĞRU, HANGİ CÜMLE YANLIŞ?

Aşağıdaki cümleleri okuyalım.
Doğru ise **doğru** kutucuğunu, yanlış
ise **yanlış** kutucuğunu işaretleyelim.

DOĞRU YANLIŞ

- 1 Kırmızı kalem ile sarı silgi arkadaş olmuş.
- 2 Kağıdın üzerinde güzel bir öykü yazıyormuş.
- 3 Kırmızı kalem çok mutsuzmuş.
- 4 Uçan balondan ilk önce A harfi inmiş.
- 5 Uçan balondan toplam 29 harf inmiş.

Soruların cevabını cümle kurarak el yazısı ile boşluklara yazınız.

- 1 A harfi kimlere selam vermiş?

.....

- 2 Uçan balon ne zaman gelmiş?

.....

- 3 A harfinden sonra hangi harf inmiş?

.....

BİLGİ HAZİNE

Benim akıllı arkadaşım; seslerin yazıdaki karşılığı **harf**-lerdir. Alfabemizde 29 harf vardır. **Mor** balondakiler **sesli**; **kırmızı** balondakiler de **sessiz** harflerimizdir.

B U L Ç Ö Z E Ğ L E N

Aşağıdaki kelimelerde kaç harf var?
Sayalım ve daire içine yazalım.

kağıt

5

arkadaş

mutlu

zaman

düşünce

güneşli

gökyüzü

alfabe

hece

tanışmak

merhaba

yaramaz

KALEM İLE KAĞIT (2)

A harfi, Kırmızı Kalem ile Sarı Kağıt'a:

— Niçin böyle üzgünsünüz? diye sormuş. Kırmızı Kalem:
— Ne yazacağımı bilemiyorum. Bu yüzden arkadaşım kağıdın üzeri bomboş, demiş. A harfi:

— Hiç üzölmeyin, biz size yardım ederiz, demiş. Kırmızı Kalem ile Sarı Kağıt buna çok sevinmiş. A harfi:

— Konuştuğunuzda bazen tek başına, bazen iki, bazen üç, en çok da dört arkadaşım la **hece** şeklinde ağzınızdan çıkarız. Seslerle birleşip **kelime** oluruz, demiş. Kalem, heyecanla:

— **A** deyince tek hece, **ayva** deyince iki hece, **ayvalık** deyince üç hece, öyle mi? diye sormuş. A harfi:

— Çok doğru anlamışsın. Beni söylemek için ağzını bir ke-re, **ayva** demek için ise iki kere hareket ettirmen gerekiyor, demiş. Kalem ve kağıt sevinçle birbirine sarılmış. Sonra, harflerin hepsine teşekkür etmişler.

DOĞRU YANITI İŞARETLEYELİM

1) A harfi kime yardım etmiş?

- A) Leyleğe
- B) Papağana
- C) Kırmızı Kalem'e

2) A harfi kaç hecedir?

- A) Bir hece
- B) İki hece
- C) Üç hece

3) Kalem, kime sarılmış?

- A) Kediye
- B) Ördeğe
- C) Kağıda

4) Ayva kelimesi kaç hecedir?

- A) Bir hece
- B) İki hece
- C) Üç hece

5) Bir hecede en az kaç harf vardır?

- A) Bir harf
- B) İki harf
- C) Üç harf

6) Bir hecede en fazla kaç harf olabilir?

- A) İki harf
- B) Üç harf
- C) Dört harf

7) A harfinin güzel alışkanlığı neymiş?

- A) Tembel olması
- B) Yardımsever olması
- C) Obur olması

8) Kalem ile kağıt kimlere teşekkür etmiş?

- A) A ile B harfine
- B) E ile O harfine
- C) 29 harfin tümüne

HANGİ CÜMLE DOĞRU, HANGİ CÜMLE YANLIŞ?

Aşağıdaki cümleleri okuyalım.
Doğru ise **doğru** kutucuğunu, yanlış
ise **yanlış** kutucuğunu işaretleyelim.

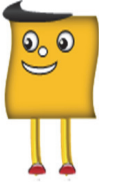

DOĞRU YANLIŞ

1	A harfi yardımsevermiş.	☐	☐
2	Kalem, sevinçle tavşana sarılmış.	☐	☐
3	Bir hece en fazla dört harften oluşabilir.	☐	☐
4	a, e, ı, i, u, ü, o, ö harfleri tek hecedir.	☐	☐
5	Kurnaz tilki, kalem ile kağıda yardım etmiş.	☐	☐

Okuma parçasında geçen cümleleri, oluş sırasına göre sıralayalım.

- ☐ A harfi, biz size yardım ederiz, demiş.
- ☐ Kalem ve kağıt, sevinçle birbirine sarılmış.
- ☐ A harfi, niçin böyle üzgünsünüz? diye sormuş.
- ☐ Kalem ve kağıt, harflerin hepsine teşekkür etmiş.

BİLGİ HAZİNEM

Benim akıllı arkadaşım; **kelimeye sözcük** de diyebiliriz.
Haydi, **gökyüzü** sözcüğündeki harfleri birlikte sayalım:
g-ö-k-y-ü-z-ü = 7 harften oluşuyor. Ne kadar kolay
1 2 3 4 5 6 7 değil mi?

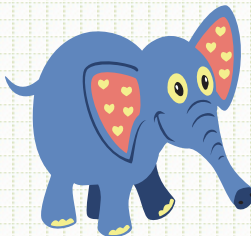
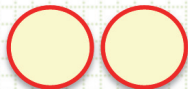
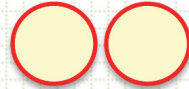
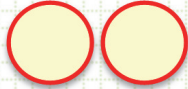
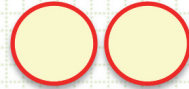
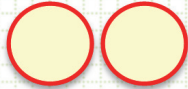
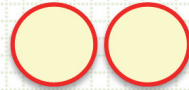
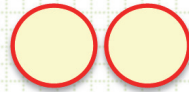
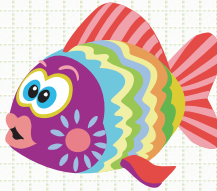
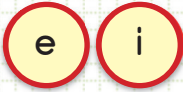
B U L Ç Ö Z E Ğ L E N

Aşağıdaki görsellerin adlarını yazalım. Yazdığımız sözcüklerdeki **sesli harfleri** bulup örnekteki gibi dairelerin içine yerleştirelim.

kedi

KALEM İLE KAĞIT'IN YOLCULUĞU

Uçan balonun kaptanı şişman O harfi: “Kalem ile Kağıt ne kadar da iyi arkadaşmış. Üzüntü ve sevinçlerini paylaşabiliyorlar.” diye düşünmüş. Sonra:

— Haydi o zaman, balonumuza binelim ve anlamlı cümleler yazmak için Akıllı Emir'in yanına gidelim, demiş. Sabah saat 8'de uçan balona binmişler. Balon yavaş yavaş uçmaya başlamış. Kaptan O harfi:

— Hava böyle güzel olursa yarın akşam olmadan Akıllı Emir'in yanına varmış oluruz, demiş. Kırmızı Kalem:

— Sayın kaptan, güzel ve anlamlı cümleleri nasıl yazabilirim?, diye sormuş. Kaptan O harfi:

— Emir, akıllı bir çocuktur. Biz harfleri kullanarak kelimeler oluşturur. Noktalama işaretlerini doğru kullanır. Böylece, anlamlı ve güzel cümleler yazar, demiş.

DOĞRU YANITI İŞARETLEYELİM

1) Uçan balonun kaptanı kim-
miş?

- A) Kağıt
- B) Kalem
- C) O harfi

2) Uçan balonla kimin yanına
gitmişler?

- A) Emir'in
- B) Güzel kelebeğin
- C) Çalışkan karıncanın

3) Emir nasıl bir çocukmuş?

- A) Kurnaz
- B) Haylaz
- C) Akıllı

4) Uçan balonun kaptanı nasıl
bir harfmiş?

- A) Zayıf
- B) Şişman
- C) Öfkeli

5) Kalem ile kağıdın güzel
huyları neymiş?

- A) Kıskanç olmaları
- B) Geveze olmaları
- C) Paylaşımçı olmaları

6) Balon, nasıl uçuyormuş?

- A) Yavaş
- B) Hızlı
- C) Çok hızlı

7) Uçan balona saat kaçta
binmişler?

- A) Sabah saat 8'de
- B) Öğle saat 12'de
- C) Akşam saat 17'de

8) Kaptan, gidecekleri yere
ne zaman ulaşmayı tahmin
ediyormuş?

- A) İki gün sonra
- B) Üç gün sonra
- C) Ertesi gün

HANGİ CÜMLE DOĞRU, HANGİ CÜMLE YANLIŞ?

Aşağıdaki cümleleri okuyalım.
Doğru ise **doğru** kutucuğunu, yanlış
ise **yanlış** kutucuğunu işaretleyelim.

DOĞRU YANLIŞ

1	Uçan balonun kaptanı zayıfmış.	☐	☐
2	Uçan balonun kaptanı C harfidir.	☐	☐
3	Uçan balon çok hızlı uçuyormuş.	☐	☐
4	Akıllı Emir, anlamlı cümleler yazabiliyormuş.	☐	☐
5	Emir, noktalama işaretlerini kullanıyormuş.	☐	☐

Aşağıdaki cümleleri uygun sözcüklerle dolduralım.

1	Kalem ile iyi arkadaşmış.	binelim
2	Balonumuza	kağıt
3	Akıllı Emir'in gidelim.	uçmaya
4	Balon yavaş yavaş başlamış.	yanına

BİLGİ HAZİNE

Benim akıllı arkadaşım; bazen tek sözcük bile cümle olabilir. **Örneğin:** Okudum, yazdım, sözcükleri gibi.
“Büyük mavi balonumuza” sözcükleri ise cümle değildir.
Çünkü bize bir şey anlatmıyor. “Büyük, mavi balonumuza bindik.” şeklinde yazarsam dört sözcükten oluşan bir cümle kurmuş olurum.